

OD 16 MARCA

PREMIERA W TEATRZE WIELKIM

Opera w rytmie tanga

Magdalena Dubrowska

Astor Piazzolla, mistrz tanga, w swoich muzycznych poszukiwaniach doszedł w końcu i do opery, a raczej tango operity. Jego „Maria de Buenos Aires” nieczęsto trafia na scenę. Teraz zobaczymy ją w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej. Premiera 16 marca.

Tango, początkowo tańczone w podrzędnych lokalach i domach publicznych, zgodnie potępiane przez papieża Piusa X, cesarza Niemiec Wilhelma II i brytyjski dziennik „The Times”, po kilkudziesięciu latach stało się gatunkiem muzycznym granym w najważniejszych salach koncertowych.

I tu wkracza główny bohater tej historii – Astor Piazzolla, argentyński kompozytor i wirtuoz bandeonu, który stworzył nowy styl: nuevo tango, łącząc w nim inspiracje klasycznymi kompozytorami jak Igor Strawiński czy Beła Bartók z jazzem i elektronicznym rockiem.

Maria de Buenos Aires: piękna i przekłeta

Piazzolla nagrywał do 1990 roku, a jego kompozycje zaczęli włą-

czać do swojego repertuaru znani wirtuozi, m.in. skrzypek Gidon Kremer, pianista Emanuel Ax, wiolonczeliści Yo-Yo-Ma czy Mścisław Rostropowicz, któremu Argentyńczyk dedykował utwór „Le Grand Tango”.

W swoich artystycznych poszukiwaniach i eksperymentach muzycznych kompozytor doszedł w końcu do opery, a raczej tango operity, w której połączył teatr operowy z ludowym taniem. Libretto „Marii de Buenos Aires” w dość surrealny sposób opowiada losy tytułowej Marii, pięknej i przekłetej. Urodzona w biednych i brudnych zaułkach wielkiego miasta, uwiedziona rytmem tanga, wyrwa się na wolność z rodzinnej patologii. Ale wkrótce sama wikła się w sieć seksu i zbrodni, zaczyna być prostytutką, czy jak powiedzielibyśmy dzisiaj: pracownicą seksualną, a w końcu zostaje zabita przez zgraję uliczników. Po śmierci Maria snuje się po ulicach metropolii jako własny cień czy duch.

Prapremiera „Marii de Buenos Aires” odbyła się w 1968 roku w Buenos Aires, a później nie była zbyt często wystawiana. Premierę w Stanach Zjednoczonych miała dopiero w 1991 roku.

• Natalia Kawalek jako Maria podczas próby w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej

FOT. NATALIA KABANOW / TEATR WIELKI - OPERA NARODOWA

Od zbrodni katyńskiej do tango operity

Inscenizację w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej przygotowuje Wojciech Faruga. Reżyser, a od 2020 roku także dyrektor Teatru Polskiego w Bydgoszczy, pracował już wcześniej w sąsiadującym Teatrze Narodowym. Wystawił tam „Matkę Joannę od Aniołów” z Małgorzatą Kożuchowską w roli głównej i „Dekalog” według słynnej filmowej serii Krzysztofa Kieślowskiego.

Rozpiętość tematyczna spektakli Farugi jest spora. Od zbrodni katyńskiej (sztuka „Katyń. Teoria barw” o życiu i twórczości Józefa Czapskiego z 2021 r. została oprotestowana przez Telewizję Polską za „wykorzystanie zbrodni w Katyńiu do promocji LGBT”) do „Czerwonego Kapturka”, przedstawienia muzycznego dla dzieci.

Jak poradzi sobie z operą i argentyńskim taniem? Choreografem jest Krystian Łysoń, który już współpracował z Wojciechem

Farugą m.in. przy wspomnianej „Matce Joannie od Aniołów”, ale też przy przedstawieniach „1970”, „Tysiąc nocy i jedna. Szeherazada 1979” czy „Katyń. Teoria barw”.

Dyrygentem tango operity będzie zaś Piotr Staniszewski, który z Teatrem Wielkim – Operą Narodową współpracuje od ponad dekad, a w ostatnich sezonach poprowadził takie przebojowe wystawienia jak: „Czarodziejski flet”, „Nabucco”, „Madame Butterfly”, czy balety „Poskromienie złończy” i „Jezioro łabędzie”.

Z kolei na bandoneonie zagra polski wirtuoz tego instrumentu Klaudiusz Baran, który jako współtwórca i lider formacji Tangata Quintet i Machina del Tango wprowadził argentyńskie tango do polskich sal koncertowych, a w roku 2003 otrzymał Fryderyka za album „Astor Piazzolla – Tango”.

Partię Marii zaśpiewa mezzosopranistka Natalia Kawalek, artystka współpracująca z Theater an der Wien, gdzie w ostatnim

czasie miała występować jako Zofia w głośnej inscenizacji „Hal-ki” Stanisława Moniuszki w reżyserii Mariusza Trelińskiego, zaś jej partnerem na scenie będzie Łukasz Karauda, absolwent Royal Welsh College of Music and Drama w Wielkiej Brytanii, stypendysta Fundacji Bryna Terfla, który współpracował z takimi artystami jak: John Fisher, Gerald Martin Moore czy Teresa Żylis-Gara. ●

„Maria de Buenos Aires” – Astor Piazzolla, libretto: Horacio Ferrer. **Dyrygent:** Piotr Staniszewski, **reżyseria:** Wojciech Faruga, **dramaturgia:** Mikita Hinczyk, **scenografia, kostiumy, światła:** Katarzyna Borkowska, **choreografia:** Krystian Łysoń.

Premiera 16 marca o godz. 18. Następne spektakle: 21 i 23 marca o godz. 19. Teatr Wielki – Opera Narodowa, Sala Młynarskiego, pl. Teatralny 1.